หลักสูตรปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพล (Capstone Military Leadership Program)

น.อ.ชิติวัฒน์ บุญโสภา
รองผู้อำนวยการกองการศึกษา กองการศึกษา
กองบัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

หลักสูตรปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพลของกองทัพไทยเริ่มดำเนินการครั้งแรกเมื่อ ๑๘ ต.ค. - ๓ พ.ย. ๒๕๓๖ เป็นหลักสูตรตามแนวทางการรับราชการของกระทรวงกลาโหม และมีหน่วยงานต่าง ๆ ส่งกำลังพลเข้ารับการศึกษาอบรม ดังนี้

กรมราชองครักษ์ สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ กำหนดให้นายทหารที่ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เป็นนายพลใหม่เข้ารับการอบรม มีความมุ่งหมายเพื่อเป็นการแนะนำให้นายทหารชั้นนายพลที่ได้รับตำแหน่งใหม่เข้าใจในภารกิจ การจัด และการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นที่ทราบกันดีว่าหลักสูตรปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพลของกองทัพไทยนั้น กองทัพไทยได้ประยุกต์มาจาก Capstone Military Leadership Program ของกองทัพสหรัฐฯ บทความนี้ผู้เขียนขอนำเสนอเพื่อให้ทราบถึงหลักสูตรทั้งสอง รวมถึงการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของทั้งสองหลักสูตร เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการหลักสูตรปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพลของกองทัพไทยได้ดียิ่งขึ้น

CAPSTONE

Established	26 May 1982
Type	Military Leadership Training
Location	Washington, DC, USA
Campus	Fort Lesley J. McNair

Capstone Military Leadership Program ของกองทัพสหรัฐฯ[๑]

รูปภาพที่ ๑ สัญลักษณ์ของหลักสูตร Capstone ของกองทัพสหรัฐฯ

[๑]แปลและเรียบเรียงโดยผู้เขียนจากเว็บไซต์

Capstone เป็นหลักสูตรการอบรมทางทหารร่วม (Joint Service Professional Military Education Courses) กำหนดให้นายทหารที่เพิ่งได้รับการเลื่อนยศเป็นพลจัตวา พลเรือจัตวา พลอากาศจัตวา เข้ารับการอบรมที่ Fort Lesley J. McNair ใน Washington, D.C. โดยมีวัตถุประสงค์ให้นายทหารระดับสูงมีความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการพลังอำนาจทางทหารกับพลังอำนาจแห่งชาติด้านอื่น ๆ และใช้ในการสนับสนุนยุทธศาสตร์ทางทหารของชาติ และการปฏิบัติการร่วมระหว่างองค์กร การปฏิบัติการผสมระหว่างชาติ เพื่อสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของชาติ (Strategic National Objectives)

ประวัติและที่มาของหลักสูตร

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๑๙๘๒, ประธานเสนาธิการทหาร (the Joint Chiefs of Staff: JCS) กองทัพสหรัฐฯ ได้สั่งการให้มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ (National Defense University) จัดทำหลักสูตรการศึกษาทางการทหาร (Professional Military Education Program) สำหรับนายทหารชั้นยศพลจัตวา พลเรือจัตวา พลอากาศจัตวา ที่ได้รับการเลือกสรรแล้วโดยเริ่มดำเนินการโครงการทดลอง/นำร่องในปี ค.ศ. ๑๙๘๓ ใช้ระยะเวลาดำเนินการ ๒ สัปดาห์ หลังจากนั้นใน ก.พ. ๑๙๘๔ ประธานเสนาธิการทหารได้อนุมัติให้หลักสูตรฯ ดังกล่าว เป็นหลักสูตรการอบรมประจำ โดยให้ดำเนินการปีละ ๑ ครั้ง กำหนดระยะดำเนินการครั้งละ ๘ สัปดาห์ ใน ก.ค. ๑๙๘๖ ประธานเสนาธิการทหารได้สั่งการให้ลดห้วงการอบรมเหลือเพียง ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มจำนวนครั้งของการอบรม โดยให้จัดการศึกษาปีละ ๒ ครั้ง

ในปี ค.ศ. ๑๙๘๖ พ.ร.บ.ปฏิรูปกระทรวงกลาโหม (The Goldwater-Nichols Defense Reorganization Act) กำหนดให้ CAPSTONE เป็น (หลักสูตรบังคับสำหรับนายพลใหม่ทุกนาย โดยหมวด ๖๖๓ (a) ของกฎหมาย ระบุว่า “CAPSTONE Course for New Generals and Flag Officers” กำหนดให้นายทหารที่เพิ่งได้รับการเลื่อนยศเป็นพลจัตวา พลเรือจัตวา พลอากาศจัตวาต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตรนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ให้นายพลใหม่สามารถปฏิบัติการร่วมกับต่างเหล่าทัพได้ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๘๗ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กระทรวงกลาโหมได้กำหนดให้ดำเนินการจัดการอบรมจำนวน ๔ ครั้งต่อปี

ผู้เข้ารับการอบรม

รูปภาพที่ ๒ นายพลที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่เข้ารับการอบรม CAPSTONE ปี ๒๐๐๑

ผู้ได้รับการแต่งตั้งยศนายพลจัตวาใหม่ข้าราชการกลาโหมพลเรือน (ที่เทียบเท่าระดับนายพลจัตวาใหม่) ที่เพิ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงกลาโหม ตลอดจนนายทหารกองหนุนที่มีชั้นยศสูงเทียบเท่า ต้องเข้ารับการอบรมหลักสูตร CAPSTONE นี้ ผู้เข้ารับการอบรมได้รับการเรียกอย่างยกย่องว่า “Fellows” เนื่องด้วยคุณลักษณะเฉพาะของหลักสูตรนี้ ที่กำหนดคุณสมบัติชั้นยศของนายทหาร/ผู้เข้ารับการอบรมอื่นที่เป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (กล่าวในภาพรวม หลักสูตร Captone นี้แตกต่างจากหลักสูตรอาวุโสอื่น ๆ อยู่ ๔ ประการ ได้แก่ ๑. ชั้นยศของผู้เข้ารับการอบรม ๒. จำนวนของนักศึกษาและห้วงระยะเวลาการอบรม ๓. หลักสูตรได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการใช้

http://www.ndu.edu/CAPSTONE/index.cfm?type=section&secid=362&pageid=128

กำลังทางทหารเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์แห่งชาติสหรัฐฯ ๔. การเชิญผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพเป็นผู้บรรยาย โดยผู้บรรยายพิเศษนี้ได้รวมถึงประธานเสนาธิการทหารร่วม ผู้บัญชาการกองกำลังผสมต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่อาวุโสของกระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ สภาความมั่นคง รวมถึงสมาชิกรัฐสภา

หลักสูตรนี้ได้กำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมต้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการสัมมนา ดูงาน อภิปราย และร่วมทำแบบฝึกหัดที่สะท้อนต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และให้ความสำคัญต่อการแบ่งปันความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรมแต่ละคน หลักสูตร Capstone นี้ไม่มีการมอบหมายงานที่เป็นงานเขียนที่เป็นลักษณะทางการหรือการวิจัย ดังนั้นทักษะการเรียนรู้ที่ต้องการใช้งานมากที่สุดของหลักสูตรฯ นี้คือ ทักษะการอ่าน เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมใช้ในการเตรียมประเด็นสำคัญที่จะใช้ในการอภิปรายอย่างลึกซึ้งหลังจากการเดินทางดูงานต่างประเทศผู้เข้ารับการอบรมต้องรายงานการดูงานโดยให้ระบุถึงสิ่งสำคัญที่ได้รับจากการดูงาน

อาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มเป็นอดีตพลเอกที่ได้เกษียณอายุราชการไปแล้วที่ผ่านประสบการณ์ทำงานโดยส่วนมากเป็นผู้เคยดำรงตำแหน่งที่มีความอ่อนไหวหรืออาจส่งผลกระทบทางการเมืองที่สำคัญ ต้องมีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการเป็นแบบอย่าง (Role Model) ให้ผู้เข้ารับการอบรม โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะอาสาเข้ามาร่วมให้ความช่วยเหลือดำเนินการหลักสูตร CAPSTONE นี้ตลอดจนมีส่วนร่วมในการดำเนินการหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก ๆ วัน ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาจะกลั่นกรองประสบการณ์ที่ตกผลึกแล้วในการช่วยวิเคราะห์สถานการณ์ระหว่างประเทศ และประเด็นทางการทหารที่แหลมคมแตกต่างจากมุมมองของแหล่งข้อมูลอื่น[๒]

ยิ่งไปกว่านั้นการนำเสนอ การบรรยาย และการอภิปรายที่ CAPSTONE จะได้รับการคุ้มครองทางวิชาการจากมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ

สิ่งที่หลักสูตรให้ความสำคัญ (Course Focus)

หลักสูตรให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ระดับสูงสุด โดยจะมุ่งเน้นการบูรณาการทุกภาคส่วนของพลังอำนาจแห่งชาติ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านความมั่นคงแห่งชาติที่ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องใช้ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในภารกิจร่วมด้านต่าง ๆ และยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ที่จำเป็นต่อการรับราชการต่อไป

เป้าประสงค์ของหลักสูตร (Course Mission)

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจในพื้นฐานของหลักนิยมร่วม และศิลปะของการยุทธ์ร่วม วิธีการบูรณาการทุกภาคส่วนของพลังอำนาจแห่งชาติ เพื่อบรรลุยุทธศาสตร์ทางความมั่นคงแห่งชาติและยุทธศาสตร์ทหาร การปฏิบัติการร่วมของนานาชาติและหลายองค์กร เพื่อสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์แห่งชาติ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objectives)

๑. สามารถวิเคราะห์กระบวนการจัดทำนโยบายด้านความมั่นคงแห่งชาติ รวมถึงการบูรณาการเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์แห่งชาติ

๒. สามารถพัฒนาความเข้าใจในการประสานการปฏิบัติตามหลักนิยมร่วม และศิลปะของการยุทธ์ร่วม

๓. มีความเข้าใจในขีดความสามารถของการปฏิบัติการร่วม/ผสม และสามารถนำขีดความสามารถนี้มาบูรณาการให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านความมั่นคงแห่งชาติ

๔. มีความเข้าใจในผลกระทบของนโยบายและโครงการจัดซื้อจัดหาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของกระทรวงกลาโหม

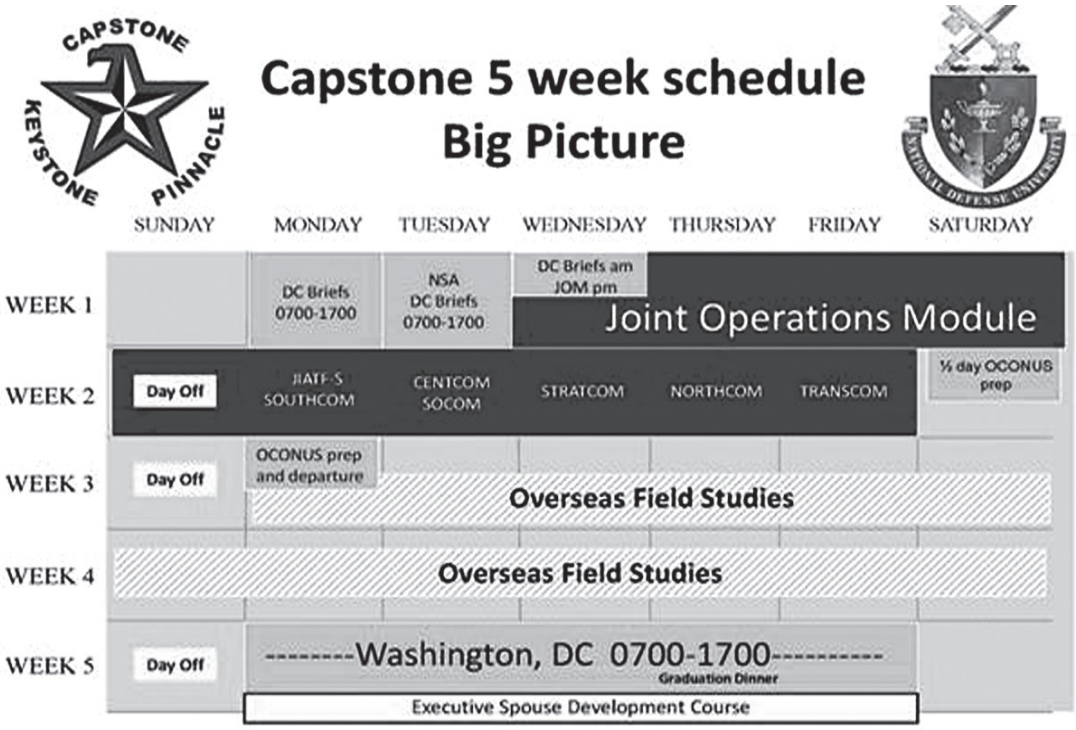
๕. สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทหารกับหน่วยงานระดับคณะรัฐมนตรี รัฐสภา สภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานสาธารณะต่าง ๆ

---

[๒]แปลและเรียบเรียงโดยผู้เขียนจากเว็บไซต์
http://en.wikipedia.org/wiki/Capstone_Military_Leadership_Program

รูปภาพที่ ๓ ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร CAPSTONE ลงเรือตรวจการณ์ของกองกำลังรักษาชายฝั่งสหรัฐฯ (US Coast Guard) ระหว่างไปศึกษาดูงานที่ Portsmouth Coast Guard Station

รูปภาพที่ ๔ ตารางการอบรมของหลักสูตร Capstone

รูปภาพที่ ๕ ภาพแสดงบรรยากาศการสัมมนาของหลักสูตร Capstone วิชาที่ใช้ในการอบรม

วิชาที่ใช้ในการอบรมหลักสูตรนี้ได้ให้ความสำคัญต่อประเด็นที่มีผลกระทบที่เกิดจากการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ทางทหาร หลักนิยมร่วมการปฏิบัติการร่วม/ผสม และความสนิทสนมคุ้นเคยกับนายทหารระดับอาวุโสของชาติพันธมิตร หลักสูตรนี้จึงประกอบด้วยผู้บรรยายพิเศษ การสัมมนา กรณีศึกษา อภิปรายกลุ่ม การดูงานกองบัญชาการและหน่วยฯ ทหารในประเทศสหรัฐฯ สำหรับการดูงานต่างประเทศผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับการแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ทวีปยุโรป ภูมิภาคแปซิฟิก และภูมิภาคตะวันตก ในการศึกษาดูงานจะมีการพบปะกับผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองกำลังสหรัฐฯ ในต่างประเทศ เอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศต่าง ๆ ผู้นำทางทหารของประเทศพันธมิตร และผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลต่างประเทศ

รูปที่ ๖ การดูงานของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร Capstone ณ สปท. ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕

ระหว่างการอบรมผู้เข้ารับการอบรมต้องวิเคราะห์กระบวนการจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ อภิปรายถึงหลักนิยมร่วมและแนวความคิดของหลักนิยมระดับยุทธการ ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องศึกษาขีดความสามารถของกองกำลังร่วม กองกำลังร่วม/ผสม หน่วยงานที่ปฏิบัติงานร่วม/ผสม และร่วมอภิปรายว่าจะทำอย่างไรให้หน่วยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวบูรณาการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความมั่นคงแห่งชาติสหรัฐฯ และอภิปรายถึงยุทธศาสตร์สำหรับการนำปฏิบัติการร่วม/ผสมภายในขอบเขตยุทธบริเวณสมัยใหม่ อีกทั้งผู้เข้ารับการอบรมจะสามารถรับทราบและเข้าถึงโครงการจัดซื้อจัดหาของกระทรวงกลาโหม และโครงการการปรับปรุงขีดความสามารถทางทหารอื่น ๆ นอกจากนี้ หลักสูตรนี้ยังจัดให้มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเหล่าทัพ หน่วยงานภายในกระทรวงกลาโหม หน่วยงานระดับเทียบเท่าคณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ รัฐสภา สื่อและองค์กรสาธารณะต่าง ๆ ทั้งนี้ในแต่ละปีงบประมาณ ประธานเสนาธิการทหารร่วมมีหน้าที่อนุมัติให้ใช้หลักสูตรและรายงานผลการอบรม CAPSTONE ต่อผู้บังคับบัญชา

ฉบับหน้าผู้เขียนจะนำเสนอหลักสูตรปฐมนิเทศนายทหารชั้นนายพลของกองทัพไทย และจะมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับหลักสูตร Capstone Military Leadership Program ของกองทัพสหรัฐฯ

เอกสารอ้างอิง

"Capstone Military Leadership Program" ในเว็บไซต์ http://en.wikipedia.org/wiki/Capstone_Military_Leadership_Program และ http://www.ndu.edu/CAPSTONE/index.cfm?type=section&secid=362&pageid=128

Diehl, James A. (Lt Col), **"Capstone: Joint Education for Flag and General Ofcers'** Professional Military Education in the United States A Historical Dictionary, (edited by William E. Simons), Greenwood Press, Westport, CT: 2000.

National Defense University **"CAPSTONE Overview/Policies"** National Defense University, Fort McNair, Washington, D.C., 29 June 2012.

National Defense University, **"NDU Catalog'** National Defense University, Fort McNair, Washington, D.C., 2007, pp. 10-11.

National Defense University **Coast Guard/Reserve/NGB and Civilian Fellows,** National Defense University, Fort McNair, Washington, D.C., 29 June 2012.

National Defense University "Capstone Syllabus' National Defense University, Fort McNair, Washington, D.C., 29 June 2012.